

Streszczenie

Subkulturę Bears tworzą mężczyźni mający kontakty seksualne z mężczyznami (ang. men who have sex with men - MSM), wśród nich mężczyźni homoseksualni i biseksualni, dla których wyznacznikiem atrakcyjności fizycznej jest masywna lub muskularna budowa ciała, a także wyraźnie zaznaczone cechy płci fenotypowej męskiej, takie jak zarost twarzy i owłosienie ciała. Wśród uwarunkowań zdrowia mężczyzn z tej grupy można wskazać zarówno czynniki, które wiążą się z przynależnością do grupy MSM i obejmują narażenie na stygmatyzację związaną z tożsamością seksualną (ang. sexual minority stigma), jak i częstsze występowanie otyłości, istotne w etiologii szeregu problemów zdrowotnych i stanowiące przesłankę stygmatyzacji ze względu na masę ciała (ang. body weight stigma). Dotychczasowe badania koncentrowały się jednak przede wszystkim na zdrowiu seksualnym mężczyzn z tej populacji i rozpowszechnieniu zachowań istotnych z perspektywy profilaktyki zakażeń HIV.

Celem pracy doktorskiej było uzupełnienie istniejących luk w piśmiennictwie i zbadanie wyznaczników zdrowia w populacji Bears wynikających z zastosowanych ram teoretycznych modelu stresu mniejszościowego i perspektywy interseksjonalności a także z obowiązujących w tej społeczności norm subkulturowych. W tym celu zrealizowano dwa projekty badawcze, w których wykorzystano metody kwestionariuszowe oraz pomiary antropologiczne.

Przeprowadzone analizy ujawniły, że w porównaniu z innymi mężczyznami z grupy MSM mężczyźni identyfikujący się jako Bears charakteryzują się większym rozpowszechnieniem otyłości oraz związanych z nią problemów ze zdrowiem. Mężczyźni ze społeczności Bears ujawnili również narażenie na procesy stygmatyzacji związanej z masą ciała oraz tożsamością seksualną. Obydwa rodzaje doświadczeń wśród mężczyzn identyfikujących się jako Bears były istotnie i negatywnie związane z samooceną. Przeprowadzone analizy i zastosowane modele teoretyczne pozwoliły na obserwację, że subkulturowe tożsamości stanowią kontekst funkcjonowania istotny dla zdrowia i charakteryzują się unikalną psychologiczną dynamiką. Z

przeprowadzonych badań wynikają także praktyczne zalecenia podjęcia inicjatyw promujących zdrowie w społeczności Bears oraz projektowania tych oddziaływań z poszanowaniem norm subkulturowych.